

Naziv kolegija	JAVNE SLUŽBE	
Nastavnici	Nositelji: prof.dr.sc. Ivan Koprić, prof.dr.sc. Gordana Marčetić Nastavnici: doc.dr.sc. Vedran Đulabić, doc.dr.sc. Mihovil Škarica, doc.dr.sc. Jasmina Džinić	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I, II, III, IV semestar Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	Predavanja - 5	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	5	
Broj sati po semestru	15	
Ciljevi kolegija		
<ul style="list-style-type: none"> - Upoznati studente s pojmom i razvojem javnih službi te politikom i pravom EU u području javnih službi. - Upoznati studente s temeljima pravnog režima javnih službi. - Upoznati studente s procesima liberalizacije, komercijalizacije i privatizacije javnih službi. - Upoznati studente s oblicima izvršavanja javnih službi. - Upoznati studente s pravnim uređenjem i organizacijskim oblicima izvršavanja javnih službi u Hrvatskoj. - Upoznati studente s kriterijima određenja neke djelatnosti kao javne službe. 		
Sadržaj kolegija		
<p>1. Pojam javne službe Nastanak i razvoj javnih službi. Država javnih službi. Vrste javnih službi. Funkcionalizacija upravljanja i funkcionalna samouprava. Funkcionalno i organizacijsko određenje javne službe. Gospodarske (komercijalne) i negospodarske (nekomercijalne) javne službe. Materijalni kriteriji za određenje javne službe: netržišnost i prirodni monopoli, nužnost, kolektivna priroda dobra, prisilnost. Politika i pravo EU i javne službe. Javne službe kao djelatnosti s posebnim dužnostima – dužnosti javne službe. Univerzalne usluge. Neprestano izvođenje. Regulirane cijene i kvaliteta usluga. Dostupnost. Sigurnost korisnika. Javne službe i državne pomoći.</p> <p>2. Temelji pravnog režima javnih službi Javna dobra. Cijena javnih dobara. Ugovorna obaveza izvođača javne službe. Stvari nužno potrebne za izvršavanje javnih službi (infrastruktura). Javne ovlasti. Prava korisnika javnih dobara i usluga. Financiranje javnih službi.</p> <p>3. Liberalizacija javnih službi Liberalizacija, komercijalizacija, privatizacija. Javne službe i konkurencija. Pravni instrumenti liberalizacije. Neovisno reguliranje.</p> <p>4. Izvršavanje javnih službi Javnopravni oblici: javne ustanove, javna poduzeća, drugi oblici. Privatnopravni oblici: koncesija, drugi oblici javno-privatnog partnerstva.</p> <p>5. Pojam i osnove pravnog uređenja javne službe u Hrvatskoj Razvoj pravnog uređenja javnih službi u Hrvatskoj. Pozitivnopravno uređenje javnih službi: ustavne odredbe, zakonsko uređenje. Financiranje javnih službi: nacionalna, regionalna i lokalna razina. Funkcioniranje javnih službi – javne ovlasti.</p> <p>6. Javna ustanova kao temeljni organizacijski oblik obavljanja javne službe u Hrvatskoj Pojam javne ustanove. Osnivanje i struktura javne ustanove. Načela za djelovanje javnih ustanova. Djelokrug javne ustanove – obavljanje javne službe. Javne ovlasti javne ustanove. Nadzor nad djelovanjem javnih ustanova. Pravna zaštita građana (korisnika) u odnosu na javne ustanove.</p> <p>7. Ostali organizacijski oblici obavljanja javne službe</p>		

Trgovačka društva osnovana od strane javnopravnih osoba: problemi identifikacije javne službe i javnih ovlasti. Dvojnost (nesigurnost) pravnog odnosa s građanima. Javne agencije. Koncesionari: koncesijski postupak, pravna zaštita natjecatelja i korisnika javne službe. Vlastita režija – primjer komunalnog gospodarstva.

8. Djelatnosti javne službe

Kriteriji određenja neke djelatnosti kao javne službe (monopoli, dužnost ili pravo građana da se koriste određenom djelatnošću, trajnost obavljanja djelatnosti, itd.). Pozitivnopravna situacija u Hrvatskoj: djelatnosti koje se kao javne službe obavljaju u potpunosti odnosno djelomično. Identifikacija najčešće korištenih zakonskih kriterija pri određenju djelatnosti kao javne službe u Hrvatskoj.

Očekivani ishodi učenja

INTELEKTUALNE (KOGNITIVNE) VJEŠTINE

Znanje i razumijevanje

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Grupirati djelatnosti javnih službi u različite kategorije, ovisno različitim klasifikacijama koje se primjenjuju u literaturi.
2. Objasniti različite uloge koje javne vlast ima u pogledu javnih službi.
3. Diskutirati o ulozi javnih službi u razvoju institucionalnog mehanizma države i njezinog upravnog aparata.
4. Sažeti politiku i regulaciju javnih službi u Europskoj uniji i njezin odraz na nacionalno reguliranje javnih službi.
5. Prepoznati suvremene tendencije razvoja javnih službi u pojedinim upravnim područjima.

Primjena

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Interpretirati pozitivno-pravnu regulaciju pojedinih javnih službi u Hrvatskoj, njihovu organizaciju, obavljanje, financiranje i zaštitu prava korisnika.
2. Analizirati i prikazati pravni režim ustanova i javnih ustanova u Hrvatskoj.
3. Demonstrirati kako suvremene tendencije razvoja javnih službi utječu na konkretne djelatnosti javnih službi u Hrvatskoj.
4. Prikazati specifičnosti koje obilježavaju određene kategorije javnih službi.
5. Analizirati i prikazati položaj i ulogu neovisnih regulatora u komparativnim sustavima i Hrvatskoj.

Analiza

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Razlikovati i analizirati različite oblike u kojima se izvode javne službe.
2. Analizirati (u pisanoj formi – referat) razvoj određene djelatnosti javne službe i javno prezentirati nalaze.
3. Razlikovati posebnosti osnovnih kategorija javnih službi (gospodarske/negospodarske, centralne/lokalne, itd.) i usporediti režime njihovog uređenja (određivanje, regulacija, financiranje, obavljanje, nadzor).
4. Koristiti komparative podatke i spoznaje u pogledu razvoja javnih službi prilikom analize javnih službi u Hrvatskoj.

Sinteza

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Analizirati tendencije razvoja javnih službi u duljoj vremenskoj perspektivi.
2. Izraditi popis sličnosti i razlika koje postoje između različitih kategorija javnih službi, a proizlaze iz njihovog različitog razvoja i uloge u suvremenom društvu.
3. Formulirati relevantna istraživačka pitanja i prikupiti empirijske podatke koji će pružiti empirijsku osnovu za odgovor na ta pitanja.
4. Osmisliti načine kako inovirati neke od važnih segmenata određene javne službe.

Vrednovanje (Evaluacija)

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Ocijeniti stanje javnih službi u Hrvatskoj s obzirom na suvremene tendencije razvoja i regulacije tih djelatnosti u drugim upravnim tradicijama te pravu i politici EU.
2. Procijeniti kako će se razvijati određene djelatnosti javnih službi uslijed reformi koje zahvaćaju javnu upravu i javni sektor.
3. Preporučiti osnovne elemente strateškog pristupa djelatnostima javnih službi imajući u vidu različitosti koje proizlaze iz različitih kategorija tih službi.
4. Prosuditi o tome koji su glavni izazovi koji postoje u nekom konkretnoj javnoj službi u Hrvatskoj.
5. Usporediti slučajeve iz sudske prakse Suda EU u pogledu javnih službi i zaključiti koje koncepcije sadrži i podupire ta praksa.
6. Postaviti prioritete razvoja određenih kategorija javnih službi.

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Jasno i razumljivo prezentirati usvojene ishode učenja.
2. Na kognitivnoj razini studenti stječu opće i posebno znanje i sposobnost identificiranja i definiranja različitih kategorija javnih službi, vrsta i oblika njihova izvođenja te analiziranja regulacije javnih službi u Europskoj uniji te pozitivno-pravne regulacije, organizacije, obavljanja, financiranja i zaštite prava korisnika javnih službi u Hrvatskoj.
3. U praktičnom smislu, studenti se osposobljavaju za praćenje i analizu problema liberalizacije, privatizacije, deregulacije i komercijalizacije javnih službi i njihovih učinaka, utjecaja europske regulacije na nacionalno reguliranje javnih službi i analizu pitanja koja se odnose na javne službe u Republici Hrvatskoj.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

- Evidentira se dolazak studenata na predavanje;
- Bilježi se aktivnost studenta na nastavi, pojedinačna izlaganja o nekoj temi, razumijevanje gradiva, kvaliteta diskusije i slično;
- Znanje se provjerava na usmenom ispitu i ocjenjuje ocjenom od dovoljan (2) do izvrstan (5). Usmeni ispit se sastoji od primjene, analize, sinteze i vrednovanja znanja stečenog na temelju predavanja i diskusija na nastavi te obvezne literature.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

- Analiziranje statističkih podataka o prolaznosti i prosjeka uspješnosti studiranja na predmetu;
- Povratne informacije studenata,
- Priprema i objava znanstvenih radova povezanih s temom javnih službi sa studentima i praćenje njihovog znanstvenog rada;
- Poticanje sudjelovanja studenata na stručnim i znanstvenim skupovima i istraživačkim projektima povezanih s temom javnih službi.

Obveze studenata

- Pohađati predavanja;
- Aktivno sudjelovati u nastavi putem interaktivne diskusije s nastavnikom i ostalim studentima;
- Naučiti ispitno gradivo.

Obvezna literatura

1. Koprić, G. Marčetić, A. Musa, V. Đulabić, G. Lalić Novak (2014) Upravna znanost: Javna uprava u suvremenom europskom kontekstu. Zagreb, str. 215-246
2. Koprić, I., A. Musa, G. Lalić Novak (2012) Europski upravni prostor. Zagreb: Institut za javnu upravu, str. 175-187
3. Ivanišević, S. (1968) Prilog diskusiji o pojmu javne službe. Zbornik radova Visoke upravne škole za 1968. godinu, str. 70-88
4. Đulabić, V. (2007) Socijalne službe u konceptu službi od općeg interesa. Revija za socijalnu politiku, br. 2/2007, str. 137-159

5. Koprić, I., A. Musa, V. Đulabić (2008) Europski standardi regulacije službi od općeg interesa. Hrvatska javna uprava br. 3/2008, str. 647-688
6. Koprić, I. (2009) Predgovor: uprava u službi građana i opći upravni postupak. U: Ivan Koprić (ur.): Novi Zakon o općem upravnom postupku – praktična pitanja i problemi primjene. Institut za javnu upravu i Narodne novine, Zagreb, str. XIII-XVIII.

Osnovna izborna literatura

1. Wollmann, Hellmut; Koprić, Ivan; Marcou, Gérard (eds.) (2016) Public and Social Services in Europe From Public and Municipal to Private Sector Provision. London: Palgrave Macmillan.
2. Đulabić, Vedran (2016) [European standards for local public services and their application in Croatia](#). LHomme, Didier ; Musa, Anamarija ; De La Rosa, Stephane (ur.). Good Local Governance: Application of European Standards for Local Public Services in France and Croatia. Bruxelles: Bruylant, str. 63-77.
3. C. Pollitt (2011) New perspectives on public services: place and technology. Oxford University Press
4. Wollmann, H. (2011) Provision of Public Services in European Countries: From Public/Municipal to Private and Reverse?, Hrvatska i komparativna javna uprava, 11(4), str. 889-910.
5. Đulabić, V.; Javne službe (službe od općeg interesa) i nova regulacija općeg upravnog postupka; Zbornik Modernizacija općeg upravnog postupka i javne uprave u Hrvatskoj. Zagreb: Društveno veleučilište u Zagrebu (2009), str. 91-108
6. Koprić, I.; Poboljšanje pravnog okvira djelovanja Hrvatske agencije za telekomunikacije; Novi informator, br. 5541, Male stranice (2007), str. 1-8
7. Perko-Šeparović, I.; Upitnost transfera rizika u javno privatnom partnerstvu; Hrvatska javna uprava, god. 7., br. 4. (2007), str. 943-969
8. Smith, C. J., D. Rauhut (2015) Stealthy, Covert and Uninvited? Commission's „Activism“ in the Implementation Convergence of Social Services of General Interest in the European Union, Hrvatska i komparativna javna uprava, 15(3), str. 667-696.
9. Popović, N. (2013) Horizontal Approach to Network Industries in Croatia, Hrvatska i komparativna javna uprava, 13(3), str. 859-894.